

**“LIÊN HIỆP CÁC HỘI KHOA HỌC VÀ KỸ THUẬT VIỆT NAM
XÂY DỰNG VÀ PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA ĐỘI NGŨ TRÍ THỨC TRẺ
TRONG SỰ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG CỦA LIÊN HIỆP HỘI VIỆT NAM”**

Nguyễn Thị Thanh Huyền

Bí thư Đoàn thanh niên CS Hồ Chí Minh

Liên hiệp Hội Việt Nam

I. Tổng quan về đội ngũ trí thức trẻ của Liên hiệp Hội Việt Nam

1. Chính sách của Nhà nước về đội ngũ trí thức trẻ

Đến nay, câu nói “Hiền tài là nguyên khí của quốc gia” vẫn còn nguyên giá trị, khi giáo dục đang trở thành quốc sách hàng đầu, khi văn hóa, khoa học và đội ngũ trí thức đang giữ một vai trò cực kỳ quan trọng trong sự nghiệp kiến quốc đất nước hôm nay. Ngay từ những ngày đầu xây dựng lực lượng cách mạng cứu nước, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã luôn chú trọng đến công tác xây dựng, tập hợp đội ngũ trí thức. Lực lượng mà người hướng tới chính là thanh niên, đặc biệt là thanh niên trí thức. Người đã thành lập một tổ chức cách mạng theo khuynh hướng cộng sản mang tên Hội Việt Nam Cách mạng Thanh niên, trong đó tập hợp một lực lượng trí thức trẻ tuổi đông đảo trong cuộc đấu tranh cách mạng giải phóng dân tộc. Trong công cuộc xây dựng đất nước Việt Nam non trẻ, Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng luôn thu hút, tập hợp và giác ngộ nhiều thanh niên trí thức ưu tú, đào tạo và giao nhiều trọng trách quan trọng trong tổ chức.

Vận dụng tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh, đến nay, Đảng và Chính phủ đã ban hành nhiều chính sách, chương trình, chiến lược nhằm xây dựng và phát triển đội ngũ trí thức trẻ trong bối cảnh mới. Cụ thể như Luật Thanh niên sửa đổi năm 2013; Quyết định số 2474/QĐ-TTg ngày 30/12/2011 của Thủ tướng Chính phủ về Chiến lược thanh niên Việt Nam giai đoạn 2011-2022. Nghị quyết Hội nghị Trung ương 4 khóa VII của Đảng nhấn mạnh: “Các cấp ủy từ Trung ương đến cơ sở có chương trình công tác thanh niên trong nhiệm kỳ, lãnh đạo các cơ quan Nhà nước xây dựng luật pháp, chính sách, chương trình kế hoạch công tác thanh niên. Các tổ chức Đảng chăm lo củng cố Đoàn, xây dựng mặt trận thanh niên và đẩy mạnh phong trào hành động cách mạng trong thanh niên”. Đặc biệt, Nghị quyết 25 ngày 25-7-2008 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa X về “Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác thanh niên thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa” cũng khẳng định quan điểm: “Đảng lãnh đạo công tác thanh niên và trực tiếp lãnh đạo Đoàn TNCS Hồ Chí Minh. Xây dựng Đoàn vững mạnh là nội dung quan trọng trong công tác xây dựng Đảng, là xây dựng Đảng trước một bước”. Quyết định số 567/QĐ-TTg ngày 22/4/2014 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án bồi dưỡng nâng cao năng lực quản lý nhà nước cho cán bộ, công chức trẻ ở

xã giai đoạn 2014-2020 và Quyết định số 1758/QĐ-TTg ngày 30/9/2013 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án thí điểm tuyển chọn trí thức trẻ tình nguyện về các xã tham gia phát triển nông thôn, miền núi giai đoạn 2013-2020 (Đề án 500 trí thức trẻ); Kết luận số 86-KL/TW ngày 24/01/2014 của Bộ Chính trị về chính sách thu hút, tạo nguồn cán bộ từ sinh viên tốt nghiệp xuất sắc, cán bộ khoa học trẻ; Quyết định số 418/QĐ-TTg ngày 11/4/2020 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chiến lược phát triển khoa học và công nghệ giai đoạn 2011-2020. Việc triển khai các chính sách, văn bản trên đã đạt được những kết quả rất cụ thể như 100% các bộ, ngành, địa phương ban hành chương trình phát triển thanh niên; gần trăm nghìn cán bộ, công chức trẻ đã được đào tạo bài bản về nhiều nội dung, lĩnh vực khác nhau, góp phần nâng cao trình độ và năng lực cho đội ngũ trí thức trẻ, đáp ứng được yêu cầu về phát triển kinh tế, xã hội.

Về khái niệm và định nghĩa trí thức trẻ: hiện nay, chưa có văn bản, quy định cụ thể nào xác định chính xác tiêu chí và định nghĩa về đội ngũ trí thức trẻ. Theo Giáo sư Nguyễn Hữu Tăng, Nguyên Phó Trưởng ban Khoa Giáo Trung ương Đảng, Nguyên Phó Chủ tịch Liên hiệp Hội Việt Nam, các nước Châu Âu cho rằng trí thức trẻ là những người có sức sáng tạo, đổi mới mạnh mẽ nhất, và theo tiêu chí về phát triển sinh học và phát triển xã hội thì sức sáng tạo và đổi mới mạnh mẽ nhất là trong độ tuổi từ 30 đến 45 tuổi. Vì vậy, có thể xác định một cách đơn giản nhất, đội ngũ trí thức trẻ là đội ngũ trí thức trong độ tuổi từ 30 đến 45 tuổi.

2. Về đội ngũ trí thức trẻ của Liên hiệp Hội Việt Nam

Liên hiệp Hội Việt Nam là tổ chức chính trị - xã hội của đội ngũ trí thức khoa học và công nghệ của Đảng, dưới sự lãnh đạo của Ban Bí thư. Hiện nay, Liên hiệp Hội Việt Nam có hệ thống từ Trung ương tới địa phương, với 153 tổ chức thành viên và gần 600 tổ chức khoa học và công nghệ trực thuộc. Với số lượng các tổ chức thành viên đông đảo và đa dạng, Liên hiệp Hội Việt Nam đã tập hợp đội ngũ khoảng 2,2 triệu trí thức KH&CN Việt Nam, chiếm khoảng 32,5% đội ngũ trí thức của cả nước. Hiện nay, chưa có những khái niệm, tiêu chí cụ thể về trí thức trẻ.

Trên thực tế, Liên hiệp Hội Việt Nam cũng chưa có cơ sở dữ liệu cụ thể về độ tuổi, trình độ của 2,2 triệu trí thức KH&CN trong hệ thống Liên hiệp Hội Việt Nam. Tuy nhiên, qua công tác quản lý và điều phối của Cơ quan Trung ương, có thể thấy, đội ngũ cán bộ tại gần 600 các tổ chức khoa học và công nghệ trực thuộc phần lớn đều là các trí thức trẻ. Đối với hội ngành, Liên hiệp Hội địa phương, đội ngũ cán bộ trẻ chiếm khoảng 1/3 số lượng cán bộ của tổ chức. Do đó, có thể nhận định, đội ngũ trí thức trẻ chiếm khoảng 40% trong số 2,2 triệu trí thức KH&CN của Liên hiệp Hội Việt Nam.

Nhận thức được tầm quan trọng đặc biệt đó và nhằm tập hợp đội ngũ trí thức trẻ trong toàn hệ thống Liên hiệp Hội Việt Nam, được sự đồng ý của lãnh đạo Liên hiệp Hội Việt Nam và theo đề nghị của Ban vận động thành lập Đoàn Thanh niên

Liên hiệp Hội Việt Nam, ngày 26/3/2006, BCH Đoàn Khối cơ quan Khoa giáo Trung ương (nay là Đoàn Khối các cơ quan Trung ương) đã ban hành Quyết định số 172-QĐ/ĐTN ngày 26/3/2006 thành lập Đoàn TNCS Hồ Chí Minh Liên hiệp Hội Việt Nam. Đoàn Thanh niên Liên hiệp Hội Việt Nam đã tổ chức Lễ ra mắt vào ngày 19/5/2006 nhân dịp kỷ niệm 116 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh; tổ chức Đại hội lần thứ nhất, nhiệm kỳ 2007-2009 vào ngày 08/10/2007 tại Hà Nội. Từ 2 chi đoàn trực thuộc khi mới thành lập với 51 đoàn viên, đến cuối nhiệm kỳ I, Đoàn Thanh niên Liên hiệp Hội Việt Nam đã có 5 chi đoàn với 78 đoàn viên. Đến nay, nhiệm kỳ 2017-2022, sau khi quy hoạch các cơ quan báo chí của Liên hiệp Hội Việt Nam, Đoàn Thanh niên đang gồm 10 Chi đoàn trực thuộc, với tổng số đoàn viên là gần 120 thanh niên, trí thức trẻ. Chi đoàn cơ quan Thanh niên Liên hiệp Hội Việt Nam là chi đoàn nòng cốt của Đoàn Thanh niên Liên hiệp Hội Việt Nam, gồm 15 đoàn viên, thanh niên và có nhiều đóng góp hiệu quả, tích cực cho hoạt động của Đoàn Thanh niên cũng như sự phát triển chung của Liên hiệp Hội Việt Nam.

Như vậy, có thể nói, Đảng và Nhà nước luôn coi trọng và tạo điều kiện thuận lợi để tập hợp, phát huy năng lực, vai trò và sự đóng góp của đội ngũ trí thức trẻ trong mọi giai đoạn phát triển đất nước. Theo đó, trong bối cảnh cuộc công nghiệp chuyển đổi số, cách mạng 4.0 ngày càng phát triển mạnh mẽ, Đảng đoàn và Lãnh đạo Liên hiệp Hội Việt Nam cũng luôn chú trọng đến việc xây dựng đội ngũ trí thức KH&CN trẻ trong hệ thống. Việc thành lập và phát triển Đoàn Thanh niên Liên hiệp Hội Việt Nam chính là việc triển khai, cụ thể hóa đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước; đồng thời góp phần xây dựng và phát triển đội ngũ cán bộ trẻ từng bước vững vàng về tư tưởng chính trị, phát triển năng lực chuyên môn và kỹ năng thực hiện công tác vận động trí thức, xây dựng đội ngũ cán bộ kế cận có đủ bản lĩnh chính trị và chuyên môn, nghiệp vụ, góp phần xây dựng tổ chức Đoàn và Đảng ngày càng trong sạch, vững mạnh.

II. Những đóng góp của đội ngũ trí thức trẻ đối với sự phát triển của Liên hiệp Hội Việt Nam

1. Trong công tác giáo dục tư tưởng, lý luận chính trị cho đội ngũ trí thức trẻ và tham gia xây dựng Đảng

Thông qua hoạt động của Đoàn, dưới sự lãnh đạo trực tiếp của Đảng ủy, ngay từ khi thành lập, Đoàn Thanh niên Liên hiệp Hội Việt Nam đã luôn quan tâm đến công tác giáo dục lý luận, chính trị, tư tưởng cho đoàn viên, thanh niên hướng tới mục tiêu xây dựng thế hệ thanh niên, đội ngũ trí thức trẻ với 05 tiêu chí: Bản lĩnh, Trí tuệ, Đoàn kết, Văn minh, Tình nguyện; thường xuyên cử đoàn viên, cán bộ trẻ tham gia các đợt học tập quán triệt các chỉ thị, nghị quyết của Đảng do Đảng ủy Khối, Đoàn Khối và Đảng bộ Liên hiệp Hội Việt Nam tổ chức như: Phổ biến các Nghị quyết Trung ương, Hội nghị sinh hoạt chuyên đề về các nội dung, lĩnh vực khác nhau, học tập và làm việc theo tư tưởng Chủ tịch Hồ Chí Minh. Từ đó, góp phần xây dựng một đội ngũ thanh niên, trí thức trẻ luôn vững vàng niềm tin

với Đảng, hiện thực hóa đường lối, chính sách, tinh thần Nghị quyết của Đảng và Nhà nước trong mỗi công việc chuyên môn của mình.

Hưởng ứng cuộc vận động “*Xây dựng hình mẫu thanh niên Việt Nam thời kỳ mới*”, đồng thời phát động xây dựng tiêu chí thanh niên của Đoàn Khối các cơ quan Trung ương theo 05 giá trị cốt lõi: “*Bản lĩnh - Trí tuệ - Đoàn kết - Văn minh - Tình nguyện*” và 10 tiêu chí Văn hóa công sở theo phương châm: “*Trung thực - Thân thiện - Hợp tác; Phong cách chuyên nghiệp - Ứng xử văn minh*”, thực hiện “*4 Không - 4 Luôn*” (Không muộn, không chậm; Không tự ý, không việc riêng; Không muộn giờ làm, không lùi tiến độ; Không lỗi văn bản, không sai ngữ pháp; Không chuông điện thoại réo vang giữa giờ. Luôn đúng giờ, luôn chào hỏi; Luôn chắc thông tin, luôn rành lĩnh vực; Luôn chủ động, luôn hợp tác; Luôn đẹp, luôn sạch, tiết kiệm, an toàn), từ năm 2010, Đoàn Thanh niên đã thí điểm thực hiện chuỗi chương trình Thê hệ thanh niên tại cơ quan Liên hiệp Hội Việt Nam, với sự tham gia của tất cả đội ngũ cán bộ trẻ; với các chủ đề phong phú, đa dạng về văn hóa công sở, xây dựng môi trường xanh, người tốt, việc tốt; từ đó góp phần trau dồi, tu dưỡng phẩm chất chính trị và tư tưởng cách mạng, giữ đúng phẩm chất, tác phong, có đạo đức và lối sống trong sáng, lành mạnh cho đội ngũ trí thức trẻ tại cơ quan trung ương Liên hiệp Hội Việt Nam.

Trong công tác tham gia phát triển Đảng, thông qua hoạt động của Đoàn Thanh niên, nhiều thanh niên, trí thức trẻ đã được phát hiện, khuyến khích, hỗ trợ và hướng dẫn phấn đấu, tu dưỡng, tham gia trong hàng ngũ của Đảng; góp phần xây dựng Đảng vững mạnh.

2. Tham gia tích cực, chủ động và hiệu quả trong hoạt động chuyên môn của Liên hiệp Hội Việt Nam

Trong công tác chuyên môn tại cơ quan Trung ương

Tại cơ quan Trung ương Liên hiệp Hội Việt Nam, đội ngũ trí thức trẻ làm việc tại tất cả các phòng/ban chuyên môn, luôn chủ động, tích cực tìm hiểu, nghiên cứu nắm bắt đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước; xu thế chung trên toàn thế giới; từ đó góp phần phục vụ công tác điều phối, hỗ trợ, tạo điều kiện thuận lợi cho các tổ chức thành viên và trực thuộc thực hiện các chương trình, đề tài nghiên cứu khoa học, các chương trình tư vấn, giám định xã hội, ...Đồng thời, trong công tác tham mưu, đội ngũ trí thức trẻ cũng luôn mạnh dạn đề xuất các ý tưởng, sáng kiến cụ thể nhằm nâng cao vai trò của cơ quan Trung ương Liên hiệp Hội Việt Nam trong công tác kết nối các tổ chức thành viên và trực thuộc trong hệ thống; tập hợp và thu hút đội ngũ trí thức trẻ trong và ngoài nước; kết nối các tổ chức trong hệ thống với các bên liên quan, các đối tác quốc tế.

Đồng thời, tại công việc chuyên môn tại mỗi phòng ban chức năng, đội ngũ trí thức trẻ đã tham gia đóng góp hiệu quả và tích cực trong các lĩnh vực khác nhau, nhằm phục vụ sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, cụ thể như hoạt động phổ biến kiến thức khoa học công nghệ, tư vấn, phản biện và giám định xã hội; nghiên cứu khoa học, phát

triển công nghệ, bảo vệ môi trường và phát triển bền vững, hoạt động hợp tác quốc tế, góp phần quan trọng cho thành tựu chung của đối ngoại nhân dân.

Tại các Hội thành viên và tổ chức trực thuộc

Đội ngũ trí thức trẻ tại các Hội thành viên, đặc biệt là tại nhiều các tổ chức khoa học và công nghệ trực thuộc đã trực tiếp thực hiện nhiều chương trình nghiên cứu khoa học ứng dụng, phổ biến kiến thức khoa học công nghệ tới cộng đồng, tích cực tham gia công tác xã hội hoá hoạt động khoa học công nghệ nhằm bảo vệ môi trường, giáo dục và đào tạo, chăm sóc sức khoẻ cộng đồng. Đặc biệt, trong lĩnh vực huy động nguồn lực viện trợ quốc tế là một trong những thế mạnh của đội ngũ trí thức trẻ trong hệ thống Liên hiệp Hội Việt Nam. Trung bình mỗi năm, đội ngũ trí thức trẻ tại các đơn vị đã góp phần thu hút được khoảng 12 triệu USD, thực hiện nhiều chương trình vận động chính sách, tư vấn chính sách về bảo vệ môi trường, biến đổi khí hậu, đa dạng sinh học, ứng phó với BĐKH; tích cực tham gia vào các hoạt động truyền thông nâng cao nhận thức cộng đồng hoặc trực tiếp xây dựng mô hình, tổ chức các lớp tập huấn, đào tạo cho người dân, trực tiếp thực hiện nhiều dự án BVMT, bảo tồn động vật, thực vật; xây dựng nhiều mô hình bảo vệ và khai thác bền vững tài nguyên nước, mô hình về năng lượng sạch (điện mặt trời, điện gió...). Trong hoạt động chăm sóc và nâng cao sức khỏe nhân dân, đội ngũ trí thức trẻ tại các hội ngành thành viên và tổ chức KH&CN trực thuộc đã phối hợp với các cơ quan y tế tổ chức thăm khám, hỗ trợ cho các bệnh nhân, đặc biệt tập trung vào các bệnh xã hội; nghiên cứu, triển khai các dự án về sức khỏe sinh sản; tổ chức thực hiện dịch vụ khám chữa bệnh và chăm sóc sức khỏe nhân dân; tham gia xã hội hóa công tác đào tạo, dạy nghề, nâng cao năng lực cho trẻ em, thanh thiếu niên, người yếu thế, người nông dân.

Trong công tác tự đào tạo, nâng cao năng lực của đội ngũ trí thức trẻ

Trong công tác học thuật, nâng cao chất lượng chuyên môn, kỹ năng làm việc, nhận được sự quan tâm, chú trọng của Đảng ủy và Lãnh đạo Liên hiệp Hội Việt Nam, thông qua hoạt động của Đoàn Thanh niên, đội ngũ trí thức trẻ thường xuyên phân công và tổ chức các hoạt động chuyên môn rất đa dạng, cụ thể:

Từ năm 2010, một chuỗi các tọa đàm đã được tổ chức về “*Chia sẻ kinh nghiệm và kiến thức về hội nhập quốc tế*”; “*Ma túy, nã bộ và hành vi: Góc nhìn khoa học về nghiện*”, “*Chia sẻ hoạt động của một số tổ chức mạng lưới về môi trường và biến đổi khí hậu ở Đức và quá trình chuyển đổi năng lượng tại Đức*”, “*Đối ngoại đa phương và sự tham gia của các tổ chức nhân dân Việt Nam*” dành cho thanh niên, trí thức trẻ trong toàn hệ thống. Những hoạt động thiết thực này đã giúp cập nhật các kiến thức, thông tin cần thiết trong lĩnh vực hội nhập quốc tế, trong các vấn đề nóng của xã hội cho thanh niên, trí thức trẻ góp phần nâng cao năng lực chuyên môn cho cán bộ cơ quan, tăng cường hiệu quả công việc nói chung.

Đối với công tác nghiên cứu, xác định tập hợp, đoàn kết trí thức là sứ mệnh quan trọng của Liên hiệp Hội Việt Nam, năm 2016, đội ngũ trí thức trẻ đã thực hiện nghiên cứu “*Chuyên đề bàn về công tác tập hợp trí thức trẻ hoạt động trong*

Liên hiệp Hội Việt Nam”. Việc triển khai nghiên cứu và thực hiện chuyên đề/nhiệm vụ trên đã góp phần nâng cao hiệu quả tập hợp đoàn kết thanh niên, tập hợp trí thức khoa học kỹ thuật - công nghệ trẻ vào hoạt động chung của cơ quan Liên hiệp Hội Việt Nam.

Bên cạnh đó, kết nối và tham gia tích cực vào hoạt động chung của Đoàn Khối các cơ quan Trung ương, đội ngũ trí thức trẻ của Liên hiệp Hội Việt Nam cũng thường xuyên tổ chức các khóa tập huấn kỹ năng ngắn hạn. Trung bình mỗi năm, Đoàn Thanh niên Liên hiệp Hội Việt Nam đều triển khai từ 1 đến 2 khóa tập huấn ngắn hạn cho thanh niên về các kỹ năng cụ thể như thuyết trình, xây dựng và viết đề xuất dự án, phương pháp nghiên cứu khoa học, từ đó, nâng cao chất lượng đoàn viên cho Liên hiệp Hội Việt Nam, góp phần thực hiện chức năng, nhiệm vụ chung của hệ thống.

Công tác thông tin, tuyên truyền, phổ biến kiến thức

Công tác tuyên truyền, truyền thông, phổ biến kiến thức khoa học đời sống cũng là một trong các hoạt động được đội ngũ trí thức trẻ của Liên hiệp Hội Việt Nam chú trọng, tích cực hoạt động. Đoàn Thanh niên của Liên hiệp Hội Việt Nam luôn khuyến khích thanh niên, trí thức tìm hiểu, nghiên cứu, viết tin bài về hoạt động của tổ chức mình, chia sẻ các thông tin đúng đắn về đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước; truyền thông về tư tưởng học tập và làm việc theo tấm gương Chủ tịch Hồ Chí Minh; truyền thông về các hoạt động bảo vệ môi trường. Đặc biệt, từ đầu năm 2020 đến nay, trong bối cảnh dịch COVID-19, đội ngũ trí thức trẻ luôn chia sẻ và lan tỏa các thông điệp về bảo vệ sức khỏe cộng đồng, các thông tin hữu ích về phòng, chống dịch, và kêu gọi sự chung tay của thể hệ trẻ, góp phần nhỏ với các cơ quan nhà nước, bộ/ngành, tạo ra những hiệu ứng tích cực trong giới trẻ trong cuộc chiến với dịch COVID-19.

3. Trong công tác thiện nguyện, cộng đồng

Bên cạnh công tác về chuyên môn, đội ngũ trí thức trẻ luôn thể hiện tinh thần xung kích trong công tác thiện nguyện, cộng đồng. Ngay từ khi thành lập, Đoàn Thanh niên Liên hiệp hội Việt Nam đã tập hợp các chi đoàn trực thuộc triển khai các chương trình tình nguyện kết hợp với các hoạt động khảo sát thực địa dự án tại cộng đồng, nhằm tận dụng hiệu quả các nguồn lực, đảm bảo kết quả công tác chuyên môn và thể hiện tinh thần xung kích, tự nguyện, vì cộng đồng của đoàn viên, thanh niên. Do đó, nhiều chương trình của Đoàn Liên hiệp Hội Việt Nam đã được đề nghị trở thành hoạt động chung của Đoàn khối cơ quan Trung ương và kết hợp với nhiều Bộ ngành khác nhau. Cụ thể, năm 2013, Đoàn Liên hiệp Hội Việt Nam đã phối hợp với Đoàn Khối, Bộ Nội vụ, Viện Kiểm soát Nhân dân triển khai chương trình nghiên cứu thực địa dự án và thiện nguyện tại xã Tân Nguyên, huyện Yên Bình, tỉnh Yên Bái. Năm 2014, Đoàn đã tổ chức chương trình tình nguyện tại tỉnh Thừa - Thiên Huế, và năm 2016 tại xã Pa Tàn, huyện Sìn Hồ, tỉnh Lai Châu.

Mỗi chương trình, kế hoạch hoạt động tình nguyện luôn được đội ngũ trí thức trẻ xây dựng gồm nhiều hoạt động đa dạng, ý nghĩa khác nhau như trao học

bỏ cho các em học sinh nghèo vượt khó; hỗ trợ trang thiết bị thiết yếu cho các trường học mầm non, tiểu học vùng sâu, vùng xa; xây dựng công trình nhà vệ sinh; lọc nước sạch cho học sinh; thăm hỏi và tặng quà cho các chiến sỹ biên phòng; thấp hương nghĩa trang liệt sỹ; giao lưu và hướng dẫn các em nhỏ các kỹ năng sống cần thiết; trồng cây xanh; thăm hỏi và giúp đỡ Mẹ Việt Nam anh hùng.

Do vậy, các chương trình đã phát huy được vai trò xung kích, tình nguyện của đoàn viên, thanh niên và đội ngũ trí thức trẻ tham gia các chương trình phát triển kinh tế - xã hội, đặc biệt ở các vùng sâu, vùng xa, vùng đặc biệt khó khăn. Thông qua các hoạt động tại địa phương, các đoàn viên, thanh niên có điều kiện cọ xát thực tế, thể hiện tinh thần tương thân tương ái, phát huy năng lực và khả năng sáng tạo, tình nguyện vì cuộc sống cộng đồng, qua đó tự rèn luyện, bồi dưỡng kinh nghiệm trong công tác và kỹ năng xã hội.

III. Xây dựng chiến lược phát triển đội ngũ trí thức trẻ của Liên hiệp Hội Việt Nam

QUAN ĐIỂM: Liên hiệp Hội Việt Nam là tổ chức chính trị xã hội của đội ngũ trí thức khoa học và công nghệ trong và ngoài nước, do Đảng lãnh đạo, dưới sự chỉ đạo trực tiếp của Ban Bí thư Trung ương Đảng, đóng góp cho sự phát triển bền vững của Việt Nam nên việc xây dựng và phát triển đội ngũ trí thức trẻ của Liên hiệp Hội Việt Nam sẽ luôn là một ưu tiên và nhiệm vụ chiến lược của Liên hiệp Hội Việt Nam.

MỤC TIÊU: Liên hiệp Hội Việt Nam sẽ xây dựng một đội ngũ trí thức trẻ kế cận bản lĩnh về chính trị, có niềm tin sâu sắc với Đảng, chất lượng về năng lực và chuyên môn, đoàn kết, phát huy trí tuệ sáng tạo và giàu lòng yêu nước, tiếp tục hoàn thiện sứ mệnh và vai trò của Liên hiệp Hội Việt Nam.

Với quan điểm và mục tiêu như trên, dưới đây là một số khuyến nghị về các giải pháp cụ thể trong chiến lược phát triển đội ngũ trí thức trẻ của Liên hiệp Hội Việt Nam:

1. Cụ thể hóa các chính sách, đường lối của Đảng việc phát triển đội ngũ trẻ.

Luôn vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh vào xây dựng đội ngũ trí thức trẻ: luôn quán triệt đầy đủ, sâu sắc tư tưởng Hồ Chí Minh cho Đảng uỷ các cấp, cán bộ, đảng viên, hội thành viên, tổ chức trực thuộc về sử dụng trí thức của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Củng cố, phát triển, đổi mới nội dung, phương thức hoạt động của các tổ chức thành viên Liên hiệp các hội khoa học và kỹ thuật Việt Nam từ Trung ương đến địa phương, tạo môi trường thật sự dân chủ, lành mạnh phát huy năng lực sáng tạo và nâng cao phẩm chất đạo đức của đội ngũ trí thức trẻ.

Cần phải cụ thể hoá, nhanh chóng đưa các chủ trương của Đảng, chính sách của Nhà nước vào cuộc sống, cụ thể như Kết luận số 86-KL/TW, ngày 24-01-2014, của Bộ Chính trị về chính sách thu hút, tạo nguồn cán bộ từ sinh viên tốt nghiệp xuất sắc, cán bộ khoa học trẻ; Quyết định số 418/QĐ-TTg, ngày 11-4-2012, của

Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chiến lược phát triển khoa học và công nghệ giai đoạn 2011 - 2020... Từ đó, nghiên cứu, ban hành các quy định bảo đảm môi trường dân chủ và tự do học thuật, cho phép đội ngũ trí thức trẻ được tham gia vào các chương trình, nội dung quan trọng của Liên hiệp Hội Việt Nam, chú trọng sửa đổi, quy định các tiêu chí cụ thể để tuyển chọn, đánh giá và tôn vinh xứng đáng các trí thức trẻ có đóng góp thiết thực cho cộng đồng, xã hội.

Hiện nay, Luật Thanh niên sửa đổi năm 2020 đã được Quốc hội thông qua vào ngày 16/6/2020. So với Luật Thanh niên năm 2015, Luật Thanh niên sửa đổi 2020 có nhiều điểm mới và khác biệt nhằm đảm bảo các Nghị quyết của Ban Chấp hành Trung ương Đảng về thanh niên, đã bổ sung và quy định cụ thể, chi tiết hơn về một số nội dung quan trọng như nguyên tắc bảo đảm thực hiện quyền, nghĩa vụ của thanh niên và chính sách của Nhà nước đối với thanh niên; *quy định nguồn lực thực hiện chính sách của Nhà nước đối với thanh niên; quy định Tháng Thanh niên và trách nhiệm đối thoại với thanh niên; quy định về trách nhiệm của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, tổ chức xã hội, tổ chức kinh tế, nhà trường, gia đình đối với thanh niên.* Trên cơ sở đó, Liên hiệp Hội Việt Nam cần tổ chức triển khai Luật Thanh niên, tạo sự chuyển biến mạnh mẽ về nhận thức ở tất cả các cấp lãnh đạo, cấp ủy đến các đoàn viên thanh niên về tầm quan trọng và ý nghĩa của Luật Thanh niên; về vai trò, vị trí, vai trò của thanh niên trong xây dựng và bảo vệ tổ quốc; xác định rõ trách nhiệm trong việc chăm lo, bồi dưỡng, phát triển thanh niên.

2. Chú trọng công tác đào tạo, bồi dưỡng, đãi ngộ, thu hút đội ngũ trí thức trẻ

Liên hiệp Hội Việt Nam cần tăng cường công tác đào tạo, bồi dưỡng cho đội ngũ trí thức trẻ, nâng cao trình độ mọi mặt cho cán bộ trẻ; bồi dưỡng toàn diện về kỹ năng, định kỳ cập nhật kiến thức mới theo từng nhóm đối tượng, thường xuyên cử cán bộ tới các chương trình đào tạo khác nhau, tạo mọi điều kiện thuận lợi nhất cho đội ngũ trí thức cán bộ trẻ được học tập và nâng cao năng lực. Đồng thời mỗi trí thức trẻ phải tự vươn lên, không ngừng học tập để nâng cao trí tuệ, rèn luyện tư duy và phương pháp làm việc, bản lĩnh chính trị và đạo đức lối sống của trí thức Việt Nam trong thời đại mới. Việc không ngừng tự học tập và rèn luyện của trí thức trẻ không chỉ là vì bản thân, mà còn là trách nhiệm đối với sự phát triển đất nước, là tấm gương để tạo dựng một xã hội học tập có đủ trình độ để đáp ứng yêu cầu của thời kỳ hội nhập và phát triển bền vững đất nước.

Bên cạnh đó, việc xây dựng kế hoạch xét tuyển biên chế, kế hoạch quy hoạch cho cán bộ trí thức trẻ cần được chú trọng xây dựng và thực hiện định kỳ để phát huy và cống hiến năng lực với công việc cũng như tạo cơ sở cho đội ngũ cán bộ trẻ luôn tận tâm, gắn bó với công việc.

Chú trọng hoàn thiện cơ chế, chính sách để đội ngũ trí thức trẻ có thể phát triển bằng chính phẩm chất, tài năng; tạo điều kiện cho đội ngũ trẻ được phát huy đúng chuyên ngành, chuyên môn, nghiệp vụ đã được đào tạo; được tham gia trong các chương trình, đề tài, nhiệm vụ nghiên cứu khoa học; chủ động tin tưởng trao

nhiệm vụ, trọng trách khác nhau cho đội ngũ trí thức trẻ; có chính sách tôn vinh; khen thưởng xứng đáng cho đội ngũ trí thức trẻ với những sáng tạo và đóng góp của mình.

Cuối cùng, Liên hiệp Hội Việt Nam cũng cần chú trọng thu hút và tập hợp đội ngũ trí thức trẻ là người Việt Nam ở nước ngoài, thông qua các chương trình cụ thể như trại hè khoa học và công nghệ, các chương trình kết nối các trí thức trẻ về thực tập, tham gia tại các dự án phát triển cộng đồng, phổ biến kiến thức khoa học trong mọi lĩnh vực khác nhau, từ đó, giúp đội ngũ trí thức trẻ ở nước ngoài vẫn luôn hiểu được nền tảng văn hoá, chính trị của Việt Nam, tạo điều kiện cho đội ngũ trí thức trẻ được đóng góp cho quê hương đất nước.

3. Phát triển tổ chức Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh của Liên hiệp Hội Việt Nam

Hoạt động của đội ngũ trí thức trẻ cần phải gắn với hoạt động của tổ chức Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh của Liên hiệp Hội Việt Nam. Vì vậy, phát triển tổ chức Đoàn Thanh niên cũng chính là phát triển đội ngũ trí thức trẻ của Liên hiệp Hội Việt Nam, vì vậy cần phải:

- Tập trung phát triển tổ chức Chi đoàn trực thuộc: Liên hiệp Hội Việt Nam, với hơn 400 các tổ chức khoa học và công nghệ trực thuộc, tuy nhiên số lượng các tổ chức có chi đoàn cơ sở là không nhiều do các đơn vị trực thuộc đều là các đơn vị tự quản, tự chịu trách nhiệm, nhân sự thường xuyên thay đổi, không có cán bộ đoàn chính nhiệm, thiếu sự chỉ đạo của tổ chức Đảng tại các tổ chức. Do vậy, trong giai đoạn tiếp theo, thông qua hoạt động lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng uỷ, hoạt động điều phối, quản lý của Liên hiệp Hội Việt Nam với các hội thành viên, tổ chức khoa học và công nghệ trực thuộc, Liên hiệp Hội Việt Nam cần chú trọng đến công tác xây dựng, củng cố và phát triển tổ chức chi đoàn tại các hội thành viên và các tổ chức trực thuộc cả về số lượng và chất lượng.

- Tăng cường công tác đối thoại giữa Lãnh đạo và Đoàn Thanh niên: Luật Thanh niên năm 2020 dành riêng 01 điều để quy định việc đối thoại với thanh niên là nhằm cụ thể hóa Nghị quyết số 25-NQ/TW của Đảng, phù hợp với thực tiễn đặt ra nhằm giải quyết các kiến nghị, đề xuất của thanh niên, cũng là của đội ngũ trí thức trẻ thông qua những hoạt động đối thoại với thanh niên. Do vậy, trong thời gian tới, Lãnh đạo Liên hiệp Hội Việt Nam cần tăng cường các buổi sinh hoạt chuyên đề, đối thoại giữa Lãnh đạo với đoàn viên, thanh niên, trí thức trẻ, từ đó có những chỉ đạo sát sao nhằm phát huy tinh thần xung kích, trách nhiệm của thanh niên đối với công việc chung của tổ chức cũng như tạo điều kiện bồi dưỡng thanh niên – lực lượng nhân sự trẻ của tổ chức. Đồng thời, Đoàn Thanh niên Liên hiệp Hội Việt Nam cần phải làm tốt hơn nữa công tác tham mưu để các cấp uỷ, Lãnh đạo đánh giá rõ vai trò của tổ chức đoàn trong việc tập hợp đoàn viên, thanh niên, coi đây là cơ sở để phát huy sức lực và trí tuệ của tuổi trẻ trong việc xây dựng đơn vị.

- Tăng cường công tác chỉ đạo của Đảng uỷ, sự phối hợp Công đoàn đối với hoạt động của Đoàn Thanh niên: Đảng uỷ Liên hiệp Hội Việt Nam cần có những chỉ đạo sát sao hơn nữa trong công tác thanh niên, thực hiện đầy đủ các quy định liên quan đến quyền lợi của Đoàn viên, thanh niên. Công đoàn Liên hiệp Hội Việt Nam

- Đổi mới phương thức hoạt động của Đoàn Thanh niên Liên hiệp Hội Việt Nam: trong quá trình thành lập và phát triển, Đoàn Thanh niên Liên hiệp Hội Việt Nam đã rút ra nhiều kinh nghiệm thực tiễn để hướng tới xây dựng tổ chức đoàn vững mạnh xứng đáng là đội dự bị tin cậy, là cánh tay đắc lực của Đảng, đáp ứng yêu cầu thực tiễn của Liên hiệp Hội Việt Nam. Trước hết, Đoàn Thanh niên Liên hiệp Hội Việt Nam cần phải xây dựng kế hoạch hoạt động theo nhiệm kỳ và hàng năm cụ thể, báo cáo Đảng uỷ, Lãnh đạo LHHVN, chi uỷ, công đoàn để xin phép phê duyệt cũng như phối hợp trong quá trình triển khai; tăng cường hoạt động sinh hoạt thường xuyên của Chi đoàn, nhằm tập hợp, thu hút ý tưởng và sự tham gia của đoàn viên trong các hoạt động chung; tăng cường sự phối hợp giữa các chi đoàn trong hệ thống cũng như với các chi đoàn từ các cơ quan khác trong việc thực hiện các hoạt động chung nhằm nâng cao chất lượng hoạt động, thúc đẩy sự kết nối giữa các bên liên quan.

- Cuối cùng, Đoàn Thanh niên Liên hiệp Hội Việt Nam sẽ tiếp tục triển khai hiệu quả các chương trình nâng cao nhận thức chính trị, nghiệp vụ chuyên môn, các hoạt động thiện nguyện, văn hóa, thể thao. Bên cạnh đó, các hoạt động về giáo dục tư tưởng, các khóa tập huấn kỹ năng nghiệp vụ, chuyên môn, các chương trình thiện nguyện, giao lưu văn hóa, thể thao sẽ được BCH Đoàn triển khai với những hình thức đa dạng, phong phú và theo chỉ tiêu kế hoạch cụ thể đặt ra.